

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/425/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216841
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4312216841.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSŤ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova ul. 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, v mene ktorej vykonáva advokáciu ako konateľ, advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nitra z 31. decembra 2014 pod č. k. 18C/87/2013-157, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20 eur s tým, že je vyrubený podľa pol. č. 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších zmien.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie v súlade s § 169 ods. 1 OSP. Keďže napadnuté uznesenie ani neobsahuje žiadne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, môže navrhovateľ len hádať. Podľa položky 7a) sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie. Navrhovateľ podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdному poplatku. Navrhovateľ preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. 03. 2007 sp.zn. 4Cdo 39/2007. V prílohe zákona o súdnych poplatkoch nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľovi preto bola v rozpore s týmto zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva navrhovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. Zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh navrhovateľom podaný pred 01. 10. 2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012

Z. z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do 30. 09. 2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 10. 08. 2011 sp.zn. 6M Cdo 2/2011, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. 06. 2008 sp.zn. 5M Cdo 14/2007, ako i na uznesenie Okresného súdu Komárno zo dňa 16. 10. 2013 sp.zn. 8C 842/2012, uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 03. 01. 2014 sp.zn. 16C 174/2012, uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 30. 07. 2013 sp.zn. 8Co 295/2013 a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 22. 03. 2006 sp.zn. I ÚS 252/05. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil v celom rozsahu bez náhrady.

Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP), preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP bez prejednaní na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

V preskúmvanej veci, z obsahu spisu, je zrejmé, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal od odporcu zaplataenia majetkovej škody v sume 175 eur a nemajetkovej ujmy v sume 1.161,72 eura. Súd prvého stupňa vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 22. 10. 2013 č.k. 18C/87/2013-102, proti ktorému podal navrhovateľ dňa 16. 12. 2013 odvolanie. Uznesením zo dňa 07. 01. 2014 č.k. 18C/87/2013-117 súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť lehote 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20 eur. Navrhovateľ podal dňa 03. 03. 2014 odvolanie voči uzneseniu na úhradu súdneho poplatku vo výške 20 eur. O odvolaniach navrhovateľa voči rozsudku súdu prvého stupňa ako aj voči uzneseniu na úhradu súdneho poplatku za odvolanie vo výške 20 eur rozhodol Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 29. 09. 2015 č.k. 25Co/170/2014-133, 25Co/185/2014-133 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, druhým výrokom napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a odporcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Dňa 12. 11. 2014 podal navrhovateľ dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 29. 09. 2014 č.k. 25Co/170/2014-133. Následne súd prvého stupňa, v tomto konaní preskúmvaným uznesením zo dňa 31. 12. 2014 č.k. 18C/87/2013-157, uložil navrhovateľovi, aby v lehote 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20 eur podľa položky 7a) sadzobníka súdnych poplatkov zákona o súdnych poplatkoch v znení neskorších zmien. Výzvou zo dňa 31. 12. 2014 č.k. 18C/87/2013-157 súd prvého stupňa vyzval navrhovateľa, aby v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy zaplatil súdny poplatok za dovolanie, ktorý je 40 eur podľa položky 7a) sadzobníka súdnych poplatkov. Dňa 19. 01. 2015 podal navrhovateľ odvolanie proti preskúmvanému uzneseniu súdu prvého stupňa zo dňa 31. 12. 2014 č.k. 18C/87/2013-157, ktorým súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 20 eur. Následne navrhovateľ podal dňa 26. 01. 2015 odvolanie aj voči výzve na zaplataenie súdneho poplatku za podané dovolanie vo výške 40 eur. Uznesením zo dňa 02. 07. 2015 č.k. 18C/87/2013-190 súd prvého stupňa konanie o dovolaní navrhovateľa pre nezaplataenie súdneho poplatku zastavil a rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase podania odvolania, teda v znení účinnom od 01. 01. 2014 do 30. 06. 2014 (ďalej len "citovaného zákona") súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 4 citovaného zákona v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) citovaného zákona poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou.

Podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 18ca citovaného zákona z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa položky 7a) sadzobníka súdnych poplatkov zákona o súdnych poplatkoch (ďalej len sadzobník súdnych poplatkov) je súdny poplatok zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20 eur.

Z obsahu spisu vyplýva, že v preskúmvanej právnej veci bola predmetom konania náhrada škody a nemajetkovej ujmy, preto súd prvého stupňa určil výšku súdneho poplatku za odvolanie správne podľa položky 7a) sadzobníka súdnych poplatkov. K námietke navrhovateľa, uvedenej v odvolaní, že napadnuté uznesenie neobsahuje žiadne dôvody, preto je nepreskúmateľné, odvolací súd dodáva, že aj keď riadne odôvodnenie uznesenia, rovnako ako rozsudku je súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces podľa článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, stručné odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti, spočívajúce len v uvedení, že ide o súdny poplatok za podané odvolanie s uvedením konkrétnej položky sadzobníka súdnych poplatkov v zákone o súdnych poplatkoch vyhovuje požiadavke dostatočného odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 OSP a nenapíňa intenzitu odňatia možnosti konať pred súdom z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Podstatou súdneho rozhodovania je totiž poskytovanie materiálnej právnej ochrany dotknutých práv a nie prepätý formalizmus pri koncipovaní súdneho rozhodnutia. Preto pre dostatočné odôvodnenie uznesenia o uložení poplatkovej povinnosti nie je podstatné, či rozhodnutie súdu obsahuje oddelenú časť s výslovným uvedením nadpisu odôvodnenie alebo odôvodnenie nasleduje bezprostredne vo výrokovej časti, ale musí byť z neho zrejmé, z akého dôvodu je poplatková povinnosť uložená, v akej výške a podľa ktorej položky.

Odvolací súd ďalej poukazuje na zákon č. 286/2012 Z. z., ktorým sa zmenil zákon o súdnych poplatkoch s účinnosťou od 01. 10. 2012, a ktorým bolo z ust. § 4 ods. 1 vypustené písm. k) a v Sadzobníku súdnych poplatkov za položku 7 bola vložená položka 7a v znení, podľa ktorého zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je sadzba poplatku 20 eur, čím zákonodarca reagoval, podľa dôvodovej správy k tejto novele, na nárast právne neopodstatnených žalôb o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. na súdoch. Znamená to potom, že po 01. 10. 2012 konania vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie sú oslobodené od poplatkovej povinnosti, a preto navrhovateľovi v súvislosti s podaním takéhoto návrhu, ktorý je v zmysle § 2 ods. 1 písm. a) poplatníkom, vzniká podľa § 5 ods. 1 písm. a) poplatková povinnosť. Rovnako tak sa poplatníkom v týchto veciach v zmysle § 2 ods. 4 stáva i ten, kto podal odvolanie, resp. ten, kto podal dovolanie. Poplatková povinnosť podľa § 5 ods. 1 písm. a) vzniká podaním odvolania a dovolania. K tvrdeniu navrhovateľa, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, avšak spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, odvolací súd dodáva, že tento výklad navrhovateľa ignoruje ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch, a to § 2 ods. 4 tohto zákona, podľa ktorého poplatníkom je ten, kto podal odvolanie, § 5 ods. 1 písm. a), podľa ktorého poplatková povinnosť vzniká podaním odvolania a § 6 ods. 2, podľa ktorého sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej. Takýto výklad navrhovateľa je účelový, v rozpore so zákonom i zámerom zákonodarcu a viedol by k záveru, že v podstate žiadne odvolacie konanie by nepodliehalo súdnemu poplatku, keďže poplatková povinnosť za odvolanie voči žiadnej žalobe v Sadzobníku súdnych poplatkov uvedená nie je. Rozhodnutím súdu prvého stupňa nedošlo k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku a použitiu analógie legis pri vyrubení súdneho poplatku, ale len k aplikácii ustanovení zákona o súdnych poplatkoch. Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. 03.

2007, sp.zn. 4Cdo 39/2007, odvolací súd k tomu dodáva, že z tohto rozsudku vyplýva, že pokiaľ nie je stanovená sadzba súdneho poplatku za určitý druh konania v sadzobníku, teda pokiaľ určité konanie nie je ako poplatkový úkon uvedené v sadzobníku, v rámci tohto konania nevzniká ani poplatková povinnosť za odvolacie konanie. V danom prípade však už v čase podania odvolania poplatková povinnosť za tento druh konania - žaloba na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bola stanovená. K prechodnému ustanoveniu § 18ca odvolací súd ešte dodáva, že toto ustanovenie stanovuje, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012 sa vyberú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012. Keďže v danej veci bolo odvolanie podané dňa 16. 12. 2013, pričom bolo podané až po 30. 09. 2012 a nešlo ani o úkon, ani o konanie začaté do 30. 09. 2012, preto ak súd prvého stupňa vyrubil navrhovateľovi za podané odvolanie súdny poplatok podľa položky 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov, jeho rozhodnutie je vecne správne, preto odvolací súd aj napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.